

Intermedijska umetnost skozi prizmo mladinske pobude

Kako realizirati projekte na področju
intermedijske umetnosti z razvijanjem idej
mladih kulturnih ustvarjalcev?

Publikacija, Intermedijska umetnost skozi prizmo mladinske pobude, je nastala kot končni produkt večletnega projekta na področju podpore intermedijske umetnosti – iINTERMEDIA, s podporo Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Naslov: Intermedijska umetnost skozi prizmo mladinske pobude

Avtor: Tadej Lebič, Ivana Ristič, Primož Brvar

Producent: Celjski mladinski center, javni zavod za mladinsko kulturo, izobraževanje, informiranje in šport

Za producenta: Primož Brvar

Oblikovanje: MedialDEA

Foto: MCC arhiv

Naklada: 600 izvodov

Leto: 2012

Intermedijska umetnost skozi prizmo mladinske pobude

Kako realizirati projekte na področju intermedijske umetnosti z razvijanjem idej mladih kulturnih ustvarjalcev?

KAZALO

Uvodna beseda	6
Intermedijska umetnost	7
Mladinska pobuda	8
Mladinska pobuda skozi prizmo intermedijske umetnosti	9
Razvoj ideje	9
Načrtovanje	13
Izvedba.....	17
Evalvacija in razširjanje rezultatov	21
Projekt iINTERMEDIA	25
Povezave.....	26
Viri	26

ANR_T_GALERIJA

Osnovna predpostavka intermedijskega performansa je združevanje dveh umetniških prostorov oziroma umetna umestitev umetniške zvrsti in njen poseg v drug umetniški, zanjo precej neznačilen in nekonvencionalen prostor. Instalacijski performans je tudi znamenek več različnih avtorjev, umetnikov in profesionalnih plesalk, ki v izhodišču svojega dela in postavljaja koncepta črpajo motive iz gledališča ter jih postavljajo in razstavljajo v galerijski prostor. Avtorica projekta je Anka Rener, umetnica, ki svoje ideje črpa predvsem iz človeškega telesa in njegovih plesnih izraznih oblik.

FAKKE HISSTORY

Izjemna pobuda na področju intermedijske umetnosti mladih umetnikov iz Celja, ki so nove urbane prostore mladinskega hotela pretvorili v svoje interpretacije mitov, ki so dobro poznani lokalni skupnosti.

FAST ART KIOSQUE

Projekt je nastal na pobudo mladih iz Mladinskega centra dravinjske doline. Njegove interpretacije do danes so številne in izvedene v več slovenskih urbanih okoljih. Fast art kiosque umetnike zaveže samo po prostoru, ideja umetniškega stvarjenja pa je prepuščena avtorjem, ki so glede na objekt zavezani k neposredni komunikaciji z obiskovalci.

UVODNA BESEDA

Publikacija Intermedijska umetnost skozi prizmo mladinske pobude je delo, ki na pregleden način prikazuje, kako z metodo mladinske pobude realiziramo projekte na področju intermedijske umetnosti. Slednja je med mladimi ustvarjalci vedno bolj priljubljena saj združuje številne elemente sodobnih tehnologij z njihovim umetniškim izražanjem, kombiniranje umetniških zvrsti pa tehnologija olajša in ponuja povsem inovativne ekspresionistične elemente.

Publikacija v svojem osrednjem delu prinaša vpogled v razvoj mladinskih pobud skozi štiri njene faze. Razvijanje ideje je prva faza in prinaša odgovor na vprašanja, ki se navezujejo na idejo umetniške stvaritve in zagotavljanje pogojev za njeno realizacijo. V fazi načrtovanja opredeljujemo vse pomembne elemente, ki se nanašajo na načrtovanje projekta znotraj katerega prihaja do realizacije umetniške stvaritve. Faza izvedbe predstavlja odnos umetnika oziroma umetniške skupine do osrednje produkcije umetniškega dela, v zadnji fazi pa prikazujemo možnosti za predstavitev umetniškega dela in celotne produkcije širši javnosti. V zaključku vsake izmed faz prikazujemo tudi tri praktične primere intermedijske produkcije, ki bralcu poenostavlja razumevanje besedila.

Publikacija ima v svoji strukturi in vsebini tudi omejitve. Umetniške stvaritve izhajajo iz mladinske pobude, ki jih pripravljajo mladi umetniki oziroma skupine mladih umetnikov, zato moramo nivo umetniška vtisa in sporočilnosti dela sprejemati objektivno. Publikacija sicer po vsebini temelji na področju intermedijskega ustvarjanja, a vendar je glavni namen predstavitev projektnega vodenja, ki ustvarjalcem omogoča optimalno realizacijo projekta in dosego končne intermedijske produkcije. S tem izpolnjujemo glavni cilj projekta iINTERMEDIA, v okviru katerega je publikacija nastala, kot podpornega orodja za izvajanje projektov na področju intermedijske umetnosti. Publikacija bralcu daje osnovne informacije in ga napotuje specifičnim informacijam.

Tadej Lebič

INTERMEDIJSKA UMETNOST

Področje intermedijske umetnosti je kot svojo samostojno umetnost v največji meri oblikovala sodobna informacijsko komunikacijska tehnologija. Po Vilmi Štritof Čretnik (2005) je področje umetnosti – intermedijske umetnosti vezano na razvoj informacijskih tehnologij, globalizacijske procese, nezadosten, utesnjujoč prostor v sferi klasičnih umetniških praks. Začetki intermedijske umetnosti segajo v umetniško avantgardo – neoavantgardizem, z razvojem ekonomskih odnosov pa se je to področje še nadaljnje izoblikovalo, skupaj s tehnološkim področjem in z interdisciplinarnostjo postopkov v vseh segmentih.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport intermedijski umetnosti pripisuje predvsem načelo spajanja na področju sodobnih umetniških praks. Tako na intermedijsko področje umešča vse umetniške prakse, ki v ustvarjalnem aktu uporabljajo informacijsko tehnologijo, robotiko, medmrežje, kibernetiko, teleprezenco, virtualno resničnost, multimedijskost in tako imenovano „razširjeno telesnost“, glede na zvrst pa je intermedijska umetnost tudi interaktivni performans, interaktivna (avdio, video,...) instalacija, spletna umetnost in urbana javna intervencija.

Intermedijska umetnost ima po svojem načelu spajanja umetniških praks široke možnosti njene izraznosti, opredeljuje jih Wilson (2009) kot: konceptualna kinetika in robotika, zvočna instalacija, virtualna resničnost, gib, gesta, aktivirani objekt, dotik, ples in tehnologija, umetna inteligenca, avatarji, informacijski sistem, povezovanje omrežne - online - skupnosti ali ustvarjanje omrežne - online - kulture, korporacije v senci, »hektivizem« (tehnološki pod-sistem), sinteza govora, prepoznavanje glasu in 3-D zvok, računalniški medij (hiperfukcija, virtualna arhitektura ali računalniško animirano oblikovanje in arhitektura, art igrice itd.), telekomunikacije - radio, telefon, teleprezenca, spletna umetnost (net audio, net art itd.), mikrobiologija (genetika, bioinženiring itd.), živali in rastline (akustična ekologija, artropodi itd.), eko art, telo in medicina (elektronska in elektromehanska stimulacija, možganski valovi, biosenzorji, telesne modifikacije itd.), genetska umetnost, umetno življenje, nanotehnologija in znanost o veselju (»space art«).

MLADINSKA POBUDA

Mladinsko pobudo, kot jo danes najbolj poznamo, je kot metodo v mladinskem delu vpeljal program Mladina/Mladi v akciji in je v slovenskem prostoru manj znana, zato pa odlična priložnost za izvajanje projektov, saj poleg finančne podpore nudi tudi širok spekter podpore s področja projektnega vodenja (Lebič 2009). Mladinska pobuda je majhen del obsežnega programa Mladi v akciji, ki ga je na evropskem nivoju pripravila Evropska komisija in je podprt z znatnimi finančnimi sredstvi na evropski ravni. Na nacionalni ravni ga koordinira Movit NA mladina (www.mva.si), ki nudi tudi celotno podporo pri sami prijavi projektov in njihovi izvedbi.

Poglejmo si, kako je mladinska pobuda opredeljena v Vodniku po programu Mladi v akciji. "Mladinska pobuda je projekt, ki ga vzpostavijo, oblikujejo in izpeljejo mladi sami. Mladim daje priložnost, da preko pobude preizkusijo svoje ideje, kar jim daje možnost, da so neposredno in aktivno vključeni v načrtovanje in izvajanje projektov. Sodelovanje v mladinskih pobudah je pomembna izkušnja neformalnega učenja.«

V nadaljevanju opredeljujemo njene ključne značilnosti:

- projekt izvaja posameznik sam ali s skupino mladih v okviru pravne osebe neprofitnega značaja ali kot neformalna skupina, v kateri posameznik prevzame vlogo vodje;
- mladinska pobuda izhaja iz namere vzpodbujanja uresničevanja idej mladih, ki so lahko po svoji vsebini, temi ali strukturi zelo različni;
- mladinska pobuda je poleg osnovne ideje predvsem izkušnja neformalnega učenja, ki ustvarjalcem omogoča, da se učijo v vseh fazah projektnega vodenja in umetniškega ustvarjanja ter na ta način krepijo osebne kompetence in
- mladinska pobuda je metoda, ki praviloma izhaja iz želje po aktivni participaciji mladih v svojem lokalnem okolju ter poleg realizacije idej pogostokrat vključuje tudi reševanje družbenih vprašanj.

MLADINSKA POBUDA SKOZI PRIZMO INTERMEDIJSKE UMETNOSTI

Razvoj ideje

Dobra ideja je v tesni povezavi z osebo, ki jo predlaga in zelo pogostokrat izraža njegova osebna stališča, prepričanja in je v povezavi z njegovim osebnostnim delovanjem v najbližji okolici. Dobra ideja (Cepin in soavtorji, 2008) je tista, za katero znamo natančno povedati, kateri problem rešuje in kako, s katero bomo pridobili tako tisti, ki jo izvajamo, kot tudi tisti, ki jim je ideja namenjena in za uresničitev katere smo resnično motivirani. Če mladinska pobuda izhaja iz dobre ideje, ima veliko več možnosti za uspeh, kot če je ta ideja izdelana samo na pol.

Proces oblikovanja ideje zahteva odgovore na pomembna vprašanja preden začnemo z načrtovanjem. Navajamo štiri faze pridobivanja idej (Cepin in soavtorji 2008):

- (1) V prvi fazi je potrebno čim natančneje vedeti, kaj želimo spremeniti in katere potrebe želimo z idejo zadovoljiti.
- (2) V drugi fazi je treba veliko razmišljati o tem, tako da smo sposobni sprejeti čim več idej okoli osrednje ideje. Zavedati se je potrebno, da je velik delež idej neuporabnih, a to ni pomembno – tudi te so lahko uporabne kot seme, kot generatorji novih in boljših idej. Zato je v drugi fazi zelo pomembno, da tudi vsem idejam pustimo prosto pot.
- (3) V tretji fazi je potrebno vse ideje, ki so nastale v drugi fazi, kritično ovrednotiti in »ločiti seme od plev«. Najti je potrebno nekaj zanimivih idej – tudi če si njihove izvedbe še ne predstavljamo, najpomembnejše je, da so videti obetavne.
- (4) V zadnji oziroma četrti fazi te ideje prilagodimo na način, da rešujejo našo konkretno situacijo, prenesemo jih v realnost in jih s tem naredimo uporabne za vse deležnike, ki jih uresničitev ideje zadeva.

ANR_T_GALERIJA

Ideja izhaja iz osebnosti avtorice, ki je kot intermedijska umetnica želela izraziti način do-
jemanja delov človeškega telesa in njegovih gibov ter govornice. Elementi izražanja so bili
prilagojeni glede na prostor in potrebna finančna ter tehnična sredstva realizacije. Osrednja
ideja je vseskozi bila nespremenjena.

FAKKE HISSTORY

Ideja je nastala na potrebe mladinskih delavcev Celjskega mladinskega centra, ki so želeli
podati ustrezno vsebino novo nastalim urbanim prostorom. Vsebina osnovne ideje je bila
razdelana s strani lokalnih umetnikov in omejena s finančnimi sredstvi ter strukturo in te-
hnologijo urbanega prostora. Intermedijske umetnine imajo enoten koncept v lokalnih
»mitih in legendah«, izrazno pa so predstavljene skozi vse bistvene elemente intermedijske
umetnosti.

FAST ART KIOSQUE

Ideja »premikajočega kioska« je nastala kot pobudna ideja mladih, ki se združujejo v okviru
mladinskega centra in je sprva bila namenjena umetnikom lokalne ravni. Ideja je bila nato
nadgrajena zaradi izjemne priložnosti mobilnosti kioska ter posledično potuje po celotni
Sloveniji. Intermedijskost izraža že kiosk sam, ki v svoji vsebini nato sprejema avtorje vseh
umetniških zvrsti.

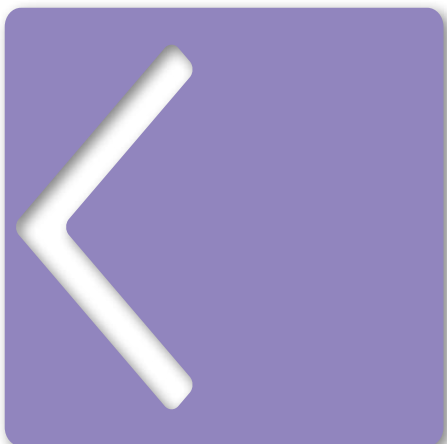

Tabela 1: Specifične značilnosti pri pridobivanju in oblikovanju idej na področju intermedijske umetnosti

Struktura	Značilnosti
Pobudnik/i ideje	Ideje posameznika ali skupine intermedijskih umetnikov so blizu avantgardi, kompleksnosti, mešanju zvrsti in družbenega aktivizma. Potreben je visok nivo razumevanja in sprejemanja idej.
Katere potrebe želimo z idejo zadovoljiti?	Najpogosteje gre za osebne potrebe avtorja/ev po izražanju družbeno kritičnih ali ekspresionističnih pogledov in posrednega vpliva na obravnavano tematiko.
Organiziranje idej	Organiziranje idej poteka po principu možnosti za realizacijo ideje in doseganja zelenih ciljnih skupin. Glede na zmožnosti se ugotavlja realnost organizacije in izvedbe ter na tej podlagi možen končni efekt umetniške sporočila na ciljno skupino. Intermedijska umetnost ima z mešanjem umetniških zvrsti in močnim vplivom sodobne tehnologije izjemne možnosti za eksploatacijo idej.
Ovrednotenje idej	Ovrednotenje in izbor idej spremljajo na eni strani minimalne zahteve avtorjev po njihovi umetniški interpretaciji in na drugi strani realnost izvedbe ideje kot projekta.
Obravnava in prilagajanje idej	Izbrane ideje se prilagajajo glede na elemente intermedijske umetnosti kot so tehnologija, vrste umetniških zvrsti ter avtorjevega izražanja in sprejemanja ideje.
Druge specifične značilnosti	Intermedijska umetnost ima po svoji vsebini in strukturi močan vpliv na ideje saj je širina možnosti njene realizacije resnično velika in se spreminja kar bistveno vpliva tudi na vsebino ideje in njene spremembe.

Načrtovanje

Načrtovanje v projektih je pomembno iz vidika doseganja zastavljenih končnih ciljev. Slednji so namreč rezultati projekta, njihova glavna značilnost pa preverljivost. Za vsak cilj moramo ob zaključku projekta povedati ali je bil dosežen ali ne. Pri tem težje ocenjujemo kvalitativne kot kvantitativne. Slednji so namreč merljivi. Na kakšen način bomo dosegli cilje je odvisno od metode, ki jo bomo uporabili. Za doseg cilja namreč lahko uporabimo različne poti in te načrtujemo. V načrtu natančno opredeljujemo: aktivnosti, ki jih je potrebno izvesti, čas izvedbe aktivnosti, potrebne kadre, predmete dela, delovna sredstva, finančni načrt z natančno opredelitvijo stroškov in prihodkov projekta, medijski načrt in elemente projektnega vodenja. Med slednje štejemo razdelitev vlog in odgovornosti, delovna srečanja, način komunikacije, poročanje in nadzor nad izvedenimi aktivnostmi. Osnova za oblikovanje dobrega načrta je priprava analiza stanja, ki nam opredeli trenutno stanje (problematiko), ki ga želimo s projektom rešiti. Pri tem najpogosteje naredimo notranjo analizo stanja (izhaja znotraj naše organizacije in opredeljujemo močne in šibke točke) in zunanjo analizo stanja (opredeljujemo vplive, ki jih ima na naš projekt okolica).

V naslednjih točkah opredeljujemo nekatere praktične vidike v fazi načrtovanja projektov:

- analiza stanja/pri notranji analizi preverimo kakšna je motivacija vseh udeležencev, ki sodelujejo v projektu;
- analiza stanja/pri zunanji analizi najprej pogledamo ali obstajajo omejitve, zaradi katerih je nemogoče doseči zastavljene cilje (prostorske omejitve, zakonodajne omejitve,...):
- cilji/vsak zastavljen cilj na bo: merljiv, natančen, dosegljiv (realen), pomemben glede na zastavljene cilje in časovno omejen;
- načrt/vse aktivnosti, ki jih načrtujete morajo voditi k doseganju vmesnih oziroma končnih ciljev v projektu;
- načrt/finančni načrt razdelajte v podrobnosti in predvidite verjetnost izpada prihodkov v času izvajanja projekta in
- načrt/v kolikor je to mogoče, uporabljajte brezplačne rešitve pri izvajanju aktivnosti., ki so na voljo na spletu ali pri različnih organizacijah.

ANR_T_GALERIJA

Cilj dela je predstavljati končano produkcijo intermedijskega dela in njegovo predstavitev na kulturno umetniškem festivalu v osrednjem programu. Načrt aktivnosti je vseboval popis predmetov dela, delovnih sredstev in kadrov za izvedbo performansa. Promocija dogodka je bila v načrtu oglaševanja celotnega festivala. Vodenje projekta je bilo izvedeno s strani intermedijske umetnice.

FAKKE HISSTORY

Cilj dela je predstavljati izvedbo celotne produkcije z dolgoročno inštalacijo v urbanih prostorih. Načrt aktivnosti je vseboval jasno predstavitev inštalacij v posameznih prostorih, popis potrebnih materialov, natančno časovno dinamiko, projektno vodenje z opredelitvijo odgovornosti, podroben finančni načrt in pogodbeno zavezo avtorjev za sodelovanja pri razširjanju rezultatov. Vodenje projekta je bilo s strani managementa Celjskega mladinskega centra.

FAST ART KIOSQUE

Cilj dela je bil vzpostavitev mobilnega intermedijskega prostora z možnostjo umestitve na različne lokacije po Sloveniji. Načrt je vseboval stroškovnih obnove kioska in načrt za predstavitev intermedijskih umetnikov v treh krajih v Sloveniji. Vodenje projekta je bilo s strani managementa Mladinskega centra Dravinjske doline.

Tabela2: Specifične značilnosti pri načrtovanju projektov na področju intermedijske umetnosti

Struktura	Značilnosti
Namen	Je najpogosteje stvaritev umetniškega dela z jasno sporočilnostjo, največkrat kot kritika družbene ureditve oziroma aktualnega stanja na specifičnih področjih.
Cilji	Cilji so vezani na končno produkcijo umetniškega dela in razširjanje rezultatov. Slednji se merijo po dosegu splošne oziroma specifične javnosti, odvisno od tega kaj projekt predvideva. Projekti intermedijske umetnosti kot cilj pogosto predvidevajo tudi odziv ciljne skupine na umetniško sporočilo.
Analiza stanja	Opredeljuje realnost izvedbe umetniškega dela glede na zastavljene cilje. Ugotavljamo ali je mogoče doseči zadosten nivo sporočilnosti glede na vse vrste postavljenih omejitev (kadrovskih, strokovnih, zakonodajnih, finančnih,...).
Načrt aktivnosti	Popisuje potrebna sredstva za stvaritev umetniškega dela. Ugotavlja nivo tehnološke zahtevnosti in izvedljivosti. Opredeljuje časovno dinamiko stvaritve umetniškega dela, ki je pogosto zelo odvisna od avtorjeve (skupine avtorjev) razpoložljivosti in momenta za ustvarjanje.
Finančni načrt	Popisuje stroške produkcije umetniškega dela in predvsem razširjanja rezultatov (promocije/sporočilnosti).
Projektno vodenje	Velik vpliv avtorja/ev na izvajanje aktivnosti, ki spreminjajo načrt predvsem zaradi sprememb elementov same umetniške produkcije (dodatne zahteve pri ustvarjanju).

Izvedba

Izvajanje projekta pogostokrat prinese določene spremembe in situacije, ki jih ne moremo predvideti. Na spremembe se moramo odzvati, da to lahko storimo pa moramo projekt natančno spremljati. Z natančnim spremljanjem projekta napake oziroma morebitne neskladnosti prej opazimo in vzpostavimo pogoje, da jih lahko odpravimo. Za spremljanje projekta je tudi značilno, da ga res kakovostno lahko izvedemo takrat ko imamo narejen dobre načrt, v nasprotnem primeru je to precej težje.

Ko projekt ne poteka po predvidenem načrtu, je to največkrat zaradi kombinacije dveh vzrokov: nenatančnega načrtovanja in nepričakovane spremembe »zunanjih«
okolščin. Največje neskladnosti v poteku projekta se ponavadi dogajajo takrat, kadar gre za kombinacijo obeh vzrokov. Če smo nenatančno načrtovali in so okoliščine vseeno dokaj stabilne, je mogoče stanje še nekako popraviti. V primeru, da imamo dober načrt in so se spremenile okoliščine pa se lahko pojavijo bistvene težave. Spreminjanje projekta je vedno občutljivo in zahtevno delo saj se v projektnem načrtu največkrat poruši več spremenljivk hkrati. Najpomembneje je, da cilje projekta, torej merljive rezultate, katere želimo doseči, kljub spremenjenim razmeram še vedno dosežemo, medtem ko se je pri metodah in aktivnostih ponavadi mogoče nekoliko več dogovarjati (Cepin soavtorji, 2008)

Na spremembe v projektu se odzivamo hitro, a s premislekom na nadaljnje posledice naših odločitev. Zelo pozorni moramo biti na finance saj moramo natančno uravnati porabo za nadaljnje aktivnosti. Veliko pozornosti pa je potrebno nameniti tudi članom projektne skupine, pogostokrat se namreč zgodi, da do sprememb v projektih pride prav zaradi neizpolnjevanja obveznosti članov skupine. Zato so srečanja (projektni sestanki) nujna. Na njih vedno posredujemo pomembne informacije, preverjamo motiviranost članov skupine in ugotavljamo morebitne težave ali celo konflikte. Slednji kažejo na nezadovoljstvo in zavračanje mnenj, vodja pa jih je dolžan reševati na način, kjer iz konfliktne situacije poiščemo priložnosti za nadaljnji razvoj skupine.

ANR_T_GALERIJA

Spremljanje izvajanja projekta je bilo enostavno predvsem z vidika visoke motiviranosti intermedijske ustvarjalke po doseganju končnega cilja. Srečanja so potekala na dveh nivojih. Nivoju umetniške skupine, ki jih je umetnica vodila dva meseca na tedenski osnovi. Na drugem nivoju so srečanja potekala z organizatorji festivala, kjer so se opredeljevale predvsem tehnične zahteve, promocija in časovna dinamika. Konfliktnih situacij ni bilo.

FAKKE HISSTORY

Spremljanje izvajanja projekta je potekalo zelo natančno vse od ustanovitvenega sestanka projektne skupine do njegove končne evalvacije. V procesu izvajanja je potekal natančen nadzor nad porabo finančnih sredstev za predmete dela in delovna sredstva in usklajevala se je časovna dinamika na dnevni ravni v sklepni fazi projekta. Srečanja so se intenzivirala glede na zaključek projekta od tedenskih srečanj do srečanj na dnevni ravni. Konfliktnih situacij ni bilo.

FAST ART KIOSQUE

Spremljanje projekta je bilo enostavno. Nadzorovala se je obnova kioska in izvajanje načrta intermedijskih inštalacij različnih umetnikov. Srečanja so bila zaradi enostavnosti izvajanja izvedena po potrebi glede na posamezne faze izvajanja. Konfliktnih situacij ni bilo.

Tabela3: Specifične značilnosti pri izvajanju projektov na področju intermedijske umetnosti

Struktura	Značilnosti
Spremljanje projekta	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="408 182 982 329">(1) Projekti intermedijske umetnosti v procesu produkcije zaradi mešanja umetniških zvrsti in vpliva tehnologije pogosto spreminjajo svojo obliko, strukturo in vsebino. Natančno spremljanje je zato velikega pomena. <li data-bbox="408 364 982 541">(2) Konflikt med intermedijskimi ustvarjalci je pričakovan, lahko tudi »zaželen« zaradi rasti in razvoja umetniške stvaritve. Paziti moramo, da konflikt seže samo do roba ustvarjalnosti umetniške stvaritve in ne projektnega vodenja ter izvajanja projektnega načrta. <li data-bbox="408 576 982 722">(3) Intermedijski ustvarjalec lahko v procesu ustvarjanja doživlja tudi osebni (notranji) konflikt. Ti so pogosto razlog za nedoseganje ciljev projekta, na njih pa praktično nimamo neposrednega in posrednega vpliva. <li data-bbox="408 757 982 904">(4) Srečanja ustvarjalcev, ki večkrat niso podkovani v projektne managementu, morajo potekati z visokim nivojem razumevanja umetniške vsebine in jasno obrazložitvijo aktivnosti projektne managementa. <li data-bbox="408 938 982 1049">(5) Vodenje projekta na področju intermedijske umetnosti zahteva visok nivo znanja več področij umetniškega ustvarjanja. Zato so takšni projekti praviloma zelo zahtevni iz vidika kompleksnosti izvajanja.

Evalvacija in razširjanje rezultatov

Evalvacija in razširjanje rezultatov projekta je zelo pomembna faza izvajanja projekta, predvsem kadar gre za mladinske pobude. Cepin in soavtorji (2008) navaja, da z njo ugotovimo kaj bi lahko naredili bolje in smo naredili dobro. Z njo hkrati ustvarjamo osnovo za načrtovanje nadaljnjih korakov in projektov. Evalvacija je vir učenja, saj gre pri tem za zavedanje o tistem, kar smo se v praksi nezavedno naučili. Evalvacija projekta je zbiranje informacij z namenom ugotoviti, kaj smo dosegli in kako smo to dosegli, ter boljšega načrtovanja v prihodnosti. Evalvacija projekta naj vključuje: vrednotenje rezultatov projekta, vrednotenje doseženih ciljev, finančno oceno projekta, odgovor na vprašanje, kaj je s projektom pridobila skupina ali organizacija in ugotovitev ali so bile metode pravilno izbrane.

Katero metodo evalvacije bomo uporabili, je odvisno od evalvacijskih vprašanj in udeležencev evalvacije. Najpogosteje se uporabljajo vprašalniki, nato sledijo analize dokumentov, fokuse skupine, intervju, opazovanje in zbiranje odzivov s strani splošne javnosti. Na področju intermedijske umetnosti je ustvarjalec/umetnik/producent osrednja točka evalvacije zato si kot najprimernejšo metodo podrobneje pogledjmo intervju. Za njega je značilno, da dobimo s strani izpraševanca poglobljene odgovore in ga največkrat uporabljamo, ko želimo pridobiti informacije o zelo posebnih in specifičnih pogledih na določeno temo. Razlikujemo več vrst intervjujev: strukturiran, polstrukturiran in nestrukturiran. Pri strukturiranem intervjuju so vprašanja določena vnaprej, pri nestrukturiranem pa ne. Pri polstrukturiranem intervjuju je vnaprej določenih nekaj začetnih vprašanj, ostala pa oblikujemo glede na prejete odgovore. Nestrukturiran in polstrukturiran intervju omogočata večjo svobodo, vendar potem odgovorov ni mogoče primerjati med posameznimi intervjuvanci. Pri izvajanju intervjuja je zelo pomembno tudi znanje/izkušnje spraševalca o določeni temi saj je to podlaga za dodatno poglobitev in »pogovor« o določeni specifični temi.

ANR_T_GALERIJA

Evalvacija dogodka je bil izvedena posamično s samoevalvacijo avtorice in z evalvacijo v okviru celotnega programa festivala. Cilji so z izvedbo performansa bili doseženi, medtem ko cilj števila obiskovalcev performansa ni bil dosežen. Evalvacija je podala tudi razlog neizpolnitve cilja, ki se je nakazal pri specifični ciljni skupini obiskovalcev. Za projekt ni bila predvidena nadgradnja, je pa v repertoarju avtorice za nadaljnje izvedbe.

FAKKE HISSTORY

Evalvacija intermedijskega projekta je bila izvedena na več nivojih tako na ravni celotnega projekta kot posamične evalvacije intermedijskih inštalacij avtorjev. Evalvacija je prinesla samo pozitivne odzive, ki so bili potrjeni z velikim odzivom medijev. Projekt je doživel pomembno nadgradnjo z intermedijsko karto »City of legends«, ki inštalacijo postavlja na celotno lokalno raven, ne samo v objektu intermedijske inštalacije.

FAST ART KIOSQUE

Evalvacija projekta je potrdila uspešno obnovo kioska in izvedbo načrtovanih inštalacij intermedijskih umetnikov. Nadgradnja projekta se je pričela v fazi, ko je kiosk bil prenesen v druge kraje v Sloveniji in še poteka.

Tabela4: Specifične značilnosti pri evalvaciji projektov na področju intermedijske umetnosti

Struktura	Značilnosti
Evalvacija	<p>Poteka po zaključku celotne produkcije in je ozko vezana na ustvarjalce in člane projektne skupine. Rezultati evalvacij pogostokrat nimajo potrebne širine in se vežejo predvsem na umetniško stvaritev, drugih elementov se ne evalvira.</p> <p>Spremljanje odziva medijev je v projektih intermedijske umetnosti praviloma vgrajeno že v faze same produkcije, saj je njihov odziv pomemben del vsebine umetniške stvaritve.</p>
Metode evalvacije	<p>Praviloma se uporablja metoda intervjuja z ustvarjalcem/i.</p> <p>Pomembna je tudi samoevalvacije in samokritičnost. Čeprav na njeni podlagi ne moremo doseči popolne objektivnosti je pomembna zaradi zavedanja avtorja/umetnika o morebitnih pomanjkljivostih, ki jih želi odpraviti pri sebi.</p>
Nadgradnja in razširjanje rezultatov	<p>Potencial intermedijskih projektov se vidi v njihovih možnostih za nadgradnjo in nadaljnje razširjanje rezultatov. Vsebine intermedijskih projektov, izmed vseh, imajo praviloma največje možnosti za njihovo nadgradnjo. Ta lahko poteka v dodatni sporočilnosti, povezovanju umetnikov različnih umetniških zvrsti in uporabi dodatnih/drugih tehnologij.</p> <p>Nadgradnja projektov intermedijske umetnosti ima zaradi uporabe sodobnih tehnologij izjemne možnosti tudi pri sami internacionalizaciji projektov ter s tem večje dodane vrednosti zaradi vpetosti medkulturnega dialoga.</p>

PROJEKT INTERMEDIA

V letu 2010 je Celjski mladinski center prevzel vlogo poslovoodečega partnerja v konzorciju projekta iINTERMEDIA, ki ga sestavljajo še Kulturno izobraževalno društvo KIBLA, Kiberpipa pri Zavod za študentske kulturne dejavnosti Študentske organizacije Univerze v Ljubljani, Kulturno izobraževalno društvo PiNA, MKC Slovenj Gradec MMC Koroške pri JZ Vetrnica in Mladinski center Velenje - p.e. Kunigunda - regionalni multimedijiški center. Projekt je prejel podporo s strani Ministrstva za kulturo v okviru večletnih projektov za podporo in razvoj intermedijske umetnosti.

Projekt je pričel s svojim izvajanjem v letu 2010, kjer smo projektni partnerji v lokalnih okoljih izvedli paleto podpornih aktivnosti in inovativnih projektov na področju intermedije. V letu 2011 smo analizirali vse izvedene aktivnosti in projekte ter naredili raziskavo na področju celotne Slovenije, katere osnovni cilj je bil ugotoviti kakšen je razvoj in podpora intermedijske umetnosti. V vseh treh letih je bila programsko izvedena tudi paleta podpornih aktivnosti na področju intermedije. V letu 2012 so bila pripravljena končna podporna orodja kot enovite strokovne publikacije.

V sklepnem letu projekta (2013) pa je osrednji cilj predstavitev končnih rezultatov projekta širši javnosti.

- 1) Intermedijska umetnost v Sloveniji – usmeritve, razvoj in podpora. V tem gradivu predstavljamo področje intermedijske umetnosti kot je opredeljeno v razvojnih programih in usmeritvah; se osredotočamo na njen nadaljnji razvoj in podajamo usmeritve; predstavljamo primere dobrih praks in v obliki praktičnih orodij prikazemo možne podpore izvajanju projektov intermedijske umetnosti.
- 2) Predstavitvena brošura Društva M3C. V letu 2012 se je na podlagi večletnega dela s podporo partnerstva konzorcija in vodenja projekta vzpostavila pravna oseba Društvo M3C – mreža multimedijiških centrov Slovenije, ki v svojem članstvu zajema vse poglobitvene naloge podpornih struktur intermedijskim ustvarjalcem. Predstavitvena brošura zajema opis vseh multimedijiških centrov, kar je neposredna podlaga intermedijskim ustvarjalcem, da lahko tehnično, svetovalno, informacijsko in infrastrukturno pomoč poiščejo v svojem lokalnem okolju.
- 3) Mladinska pobuda skozi prizmo intermedijske umetnosti. Mladinska pobuda je metoda, ki je prvič bila utemeljena in predstavljena v programu Youth in action. Predstavlja odlično izhodišče za krepitev kompetenc mladih tudi na področju intermedijske ustvarjalnosti. V tej predstavitveni brošuri podajamo celoten potek mladinske pobude od njene ideje do stvaritve in postprodukcije. Na tej podlagi bodo imeli predvsem mentorji mladinskih pobud celoten pregled možnosti podpore mladim intermedijskim ustvarjalcem.

POVEZAVE

www.mizks.gov.si - Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

www.m3c.si – Društvo M3C, mreža multimedijских centrov Slovenije

www.jskd.si – Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

www.scca-ljubljana.si – SCCA, zavod za sodobno umetnost Ljubljana

www.artservis.org – Artservis

www.ccp.si – Kulturna stična točka v Sloveniji

www.mediadesk.si - Media Desk Slovenija

www.film-center.si – Slovenski filmski center

www.evrokultura.org – Evrokultura

VIRI

Vodnik po programu Mladi v akciji. Nacionalna agencija programa MvA. Evropska komisija. (<http://www.mva.si/mladi-v-akciji/info-o-programu/>)

Katalog kulturno umetnostne vzgoje. Priročnik s primeri dobre prakse iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol – dopolnjena spletna različica. 2011. Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. (<http://www.zrss.si/kulturnoumetnostnavzgoja/publikacija.pdf>)

Priročnik za izvajanje projektov s področja kulture. Tadej Lebič. 2009. Celjski mladinski center – MCC Uči.

Mladinski inštruktor. Cepin Matej in soavtorji. 2010. Nacionalna agencija programa MvA. (<http://www.mva.si/ogledalo/publikacije/>)

Dajmo mladim zagon. Cepin Matej in soavtorji. 2008. Nacionalna agencija programa MvA. (<http://www.mva.si/ogledalo/publikacije/>)

Intersections of Art, Technology, Science & Culture. (<http://userwww.sfsu.edu/~infoarts/links/wilson.artlinks2.html>):

Nacionalni program za kulturo 2012-2015 (Osn.). Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. (<http://www.arhiv.mk.gov.si/>)

